Zelfzorg bij diabetes type 2. Visies van artsen en patiënten op een concept in evolutie

Haio: MERTENS Joris , KUL
Promotor: WENS Johan
Praktijkopleider: BORGHGRAEF Dirk

Context: De zorg voor een chronische aandoening als diabetes type 2 vormt ??n van de grootste uitdagingen voor de hedendaagse geneeskunde, waarbij zelfzorg en verantwoordelijkheid van de patiënt een prominente rol spelen.

Onderzoeksvraag: Wat zijn de visies op zelfzorg bij diabetes type 2 bij diabetespatiënten en artsen? - Hebben patiënten voldoende kennis om de verantwoordelijkheid voor de eigen zorg op te nemen? - Zijn patiënten bereid om meer verantwoordelijkheid op te nemen in de zorg voor hun diabetes? - Zijn artsen bereid om patiënten meer verantwoordelijkheid te geven in de zorg voor hun diabetes en zijn ze hier voldoende op voorbereid? - Hebben de psychosociale gevolgen van diabetes een invloed op de zelfzorg?

Methode: Ter vergelijking werd vooraf de literatuur over de bestaande zorgmodellen in diabeteszorg gescreend via PUBMED. In het onderzoek werd gebruik gemaakt van een gevalideërde vragenlijst, de Diabetes Attitide Scale 3. Daarnaast werden er 3 focusgroepen met patiënten georganiseerd.

Resultaten: 58 patiënten en 31 artsen vulden de vragenlijst volledig in. Bij de patiënten namen 30 vrouwen en 28 mannen deel, met een gemiddelde leeftijd van 67,5 jaar. De artsengroep telde 18 vrouwen en 13 mannen, hier was de gemiddelde leeftijd 44,2 jaar. Van de focusgroepen telden er twee 5 deelnemers en ??n 4 deelnemers. Uit de analyse van de vragenlijsten bleek dat bij een deel van de patiënten een gebrek aan kennis bestaat over de ernst van de ziekte en de nood aan glycemiecontrole. Patiënten zijn bereid om meer verantwoordelijkheid op te nemen in de zorg voor hun diabetes, maar verwachten hierin ook de nodige ondersteuning van gezondheidsprofessionals. De artsen staan open voor meer participatie van de patiënt in het beslissingsproces, maar voelen zich niet altijd voldoende voorbereid. De psychosociale impact van de ziekte blijkt een niet te onderschatten rol te spelen in de zelfzorg.

Conclusie: Een blijvende nadruk op educatie blijft essentieel om patiënten in staat te stellen om de verantwoordelijkheid voor hun eigen diabeteszorg op te nemen. De bereidheid hiertoe bestaat zeker bij patiënten. Ook de artsen zijn bereid om een rol als coach op te nemen, al is ondersteuning en vorming hierbij een noodzakelijke voorwaarde. De psychosociale impact van diabetes en zijn invloed mag niet onderschat worden. Het is belangrijk dat zorgverleners hier voldoende aandacht voor hebben en zo nodig ondersteuning bieden.